

පෝය දින පණිවිඩය

අමා ආඥා

POYA DAY MESSAGE

ශ්‍රී. බු. ව. 2552 අසල මස කලාපය: රා.ව.2008ක් වූ ජූලි මස 17 වන දින

කලාප අංක: 07

නමෝ තස්ස භාගවතෝ ජභතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස...!!!
කලාණ මිත්‍ර සම්පත්තියෙන් සමාජයට සේවය කරමු.

නහපේ පාපකේ මිත්තේ නහපේ පුරිසාධමේ
හපේට මිත්තේ කලාණේ හපේට පුරිසුත්තමේ

ධම්ම පදය- පණිවිත වග්ගය

කාරුණික පින්වත

අද අසල පුර පසලොස්වක පොහොය දිනයයි. භාරත දේශයෙහි වකුචරිති රජෙකු සේ ජීවත් වූ ධර්මාශෝක මහ රජතුමාගේ පුතනුවන් වූ මිහිඳු මාහිමියන් සිරිලක් වැසියන්ට කලාණ මිත්‍රයෙකි. එම කලාණ මිත්‍රයා ලංකාවට වැඩම කොට දේශනා කළ සූත්‍රය අතර බාල පණිවිත සූත්‍රයද එකකි. එම නිසා අද පෝය දිනයෙහි කලාණ මිත්‍රයා හඳුනාගෙන අපේ ගිහි පැවිදි ජීවිත සැපවත් කර ගැනීමට අධිෂ්ඨාන කර ගනිමු.

සූත්‍ර පිටකයෙහි බුද්දක නිකායට අයිති ධම්ම පද පාලියේ පණිවිත වර්ගයට අයිති ගාථාවකි අප මුලින් සඳහන් කළේ. එහි සරල අදහස නම් පවිටු මිතුරන් ඇසුරු කරන්න එපා, අධම පුරුෂයන් ඇසුරු කරන්න එපා, කලාණ මිත්‍රයන් ඇසුරු කරන්න. උත්තම පුරුෂයන් ආශ්‍රය කරන්න. බාලපණිවිත සූත්‍රයෙන්ද මිහිඳු මාහිමියන් සිරිලක් වැසියන්ට මතක් කළේ බාලයින්ගෙන් අත්ව පණිවිතයින් ඇසුරුකළ යුතු බවයි. දිනක් ආනන්ද හිමියන් බුදුන්වහන්සේට කියා සිටියේ, ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස මේ බුදුසසුනෙන් හරි අධක් පවතින්නෙ කලාණ මිත්‍ර සම්පත්තිය මත බවයි. එහිදී බුදුන්වහන්සේ දේශනා කළේ ආනන්දය එසේ නොකියන්න, මේ මුළු බුදුදහමම පවතින්නේ කලාණ මිත්‍ර සම්පත්තිය උඩය, යනුවෙනි. මිහිඳු මාහිමියන් සිරිලක් වැසියන්ටද හඳුන්වා දුන්නේද එම පණිවිතයමයි. ඒ නිසා මෙම ධර්ම පත්‍රිකාවෙන් එම සදහම් පණිවිතය හඳුනා ගනිමු.

මංගල සූත්‍රය දේශනා කළ අවස්ථාවේදී බාලයන් ඇසුරුනොකළ යුතුයි, පණිවිතයන් ඇසුරු කළ යුතුයි, යනුවෙන් දේශනා කළේ පුද්ගල ජීවිතය හොඳ පැත්තට හෝ නරක පැත්තට හරවා ගැනීමට ඇති ප්‍රබලම සාධකය ආශ්‍රය වීමයි. දෙමාපියන් දරුවන්ට ඉටුකළ යුතු යුතුකම් අතර මුලින්ම දේශනා කළේ පවින් වලකා යහපතෙහි යෙදවීමයි. මේ සියලු කරුණු වලින් බුදු දහම අපට උගන්වන්නෙ පුද්ගල අභිවෘද්ධිය මෙන්ම සමාජ අභිවෘද්ධිය සඳහා කලාණ මිත්‍ර සම්පත්තිය අත්‍යවශ්‍යවන බවය.

කලාණ මිත්‍ර සම්පත්තිය පිළිබඳ කථා පුවත් බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ කොතෙකුත් දැකිය හැකිය. එදා ජීවත් වූ දේවදත්ත හිමියන් සහ අජාසත්ත කුමාරයා කලාණ මිත්‍රයෝ දෙපලකි. ඒ දෙදෙනාටම තිබුණේ නරක පිපාසාවෝය. දේවදත්ත හිමියන්ගේ බලාපොරොත්තුවූයේ බුදුන්වහන්සේගේ ජීවිතය තොර කොට බුදුවීමයි. අජාසත්ත කුමාරයාගේ අදහස වූයේ පියා මරා රජකම ලබා ගැනීමයි. මේ දෙන්නාගේ ක්‍රියා කලාපය තුලින් පැහැදිලි වන්නේ නරක කලාණ මිත්‍ර සම්පත්තියක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමයි. මෙහි එන දේවදත්ත හිමියන්ගේ කථා පුවත ඇසුරු කරගෙන හොඳ කලාණ මිත්‍ර සම්පත්තියක් හඳුනාදීම මෙහි අරමුණයි.

දේවදත්ත හිමියන් බුදුන්වහන්සේගේ ජීවිතය තොර කිරීම සඳහා පළමුවෙන්ම කළේ දුනුවායන් යැවීමයි. එය අසාර්ථක වූ පසු ගිජුකුටි පර්වතයට නැගී ගල් පෙරලූහ. එයත් අසාර්ථක වූ නිසා තිරිසන්ගත සතෙකු යොදාගෙනවත් තම නරක පිපාසාව සන්සිඳුවා ගැනීමට කල්පනා කළහ. මෙසේ සිතූ දේවදත්ත හිමියන් ඇත්හලට ගොස් එහි සිටි මද කිපුණු දරුණුම ඇතා වූ නාලාගිරියා මේ සඳහා යොදා ගත්හ. නාලාගිරි ඇතා දිනකට රා කළ අටක් බොන නිසා හෙට දහසක් පොවා

හෙණ්ඩුවලින් ඇණ කුලප්පු කොට තටාගතයන් වහන්සේ ඉදිරියට එවීමට කටයුතු සුදානම් කළහ. ඒ බව දැනගත් සැදැහැවත් උපාසක උපාසිකා පිරිස බුදුන් වහන්සේට කියා සිටියේ හෙට දිනයේ පිණිසාපාතයෙහි නොගොස් පන්සලේම වැඩ සිටින ලෙසයි.

තටාගතයන් වහන්සේ එහිදී කල්පනා කළේ හෙට දිනයේ මම නාලාගිරියා දමනය කොට පිඬු පිණිස නොහැසිර විහාරයට වැඩම කරන බවයි. හෙට දිනය උදාවිය. දරුණු නාලාගිරියා රා කල දහසයක් බි මිනීමරුවකු ලෙසින් පාරට බැස ඇත. හසුවන හසුවන දේ විනාශ කරමින් නාලාගිරි නම් ඇතා බුදුන් වහන්සේ ඉදිරියට එයි. ආනන්ද හිමියන් ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් යුතුව බුදුන්වහන්සේ ඉදිරියේ සිටී. තටාගතයන් වහන්සේ තෙවරක්ම ආනන්ද හිමියන්ට පසෙකට යන ලෙස දේශනා කළද කලනයා මිත්‍රත්වය නිසා එසේ නොකළහ. ඉන් පසුව බුදුරජාණන්වහන්සේගේ සාධිබලය යොදා ආනන්ද හිමියන් පසෙකට ගෙන නාලාගිරි නම් ඇතා දමනය කළ සේක. ඉන් අනතුරුව ඇතාට බණ දේශනා කොට ඇත් හලට යවා පිඬු පිණිස නොහැසිර නැවත විහාරයට වැඩම කළ සේක. විහාරයට වැඩම කොට ගඳකිළියේ වැඩසිටින බුදුන්වහන්සේට දම්සහා මණ්ඩපයෙන් කිසියම් කටාවක් ඇසෙයි. අනේ පුදුමයකි, ආනන්ද හිමියන් වැනි අය දැකිය හැකිද මිනීමරු නාලාගිරියා එන ඉදිරියට යන්නේ කවුද, යනුවෙනි. තටාගතයන් වහන්සේ එතනට වැඩමවා, මහණෙනි ඔය ආනන්ද ජීවිතය පරිත්‍යාග කළේ අද පමණක් නොවේ. මීට පෙරත් මා වෙනුවෙන් සිය ජීවිතය පූජා කළ කලනයා මිත්‍රයෙක්, යැයි වදාළ සේක. ඒ ප්‍රචාර්තිය කෙසේදැයි ඇසූ කළ තටාගතයන් වහන්සේ වුල්ලභංස ජාතකය දේශනා කළ සේක. එම කථා පුවත ගිහි පැවිදි අප හැම දෙනාටම කලනයා මිත්‍ර සම්පත්තිය හඳුනා ගැනීමට ඉතා වැදගත්ය.

අප මහ බෝසතාණන්වහන්සේ එක්තරා ආත්මයක හංස කුලයක උපන්නේ හංසයින් අනුභව දහසකට නායකව කටයුතු කරයි. සුමුඛ නමින් හංස සේනාධිපතියෙක් ද විය. හංසයෝ කීපදෙනෙක් මිනිස් ලොව එක් විලකට අවුත් ගොදුරු අනුභව කොට ධූතරාජ්‍යට නම් රාජ හංසයා වෙත ගොස් කියන්නේ මිනිස් ලොව ඉතා හොඳ විලක් ඇත. ගොදුරු බොහෝය. ඒ විලට ගොස් ගොදුරු සොයාගෙන එන්නේ නම් මැනවි. එවිට ධූතරාජ්‍යට නම් රාජ හංසයා ඒ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කළහ.

නමුත් හංස සමූහයාගේ බලවත් ඉල්ලීම නිසා ඒ අදහසට එකඟ විය. හංසයින් අනුභව දහසක් සමග ගොදුරු සඳහා විලට බසින විටම රාජ හංසයාගේ කකුල මලයක බැඳී. ගලවා ගැනීමට උත්සහ කලද නොහැකි විය. මා උගුලකට හසුව ඇතැයි ශබ්දයක් නිකුත් කලොත් මගේ පිරිවර හංසයින් බඩගින්නේම පළා යන්නේය. එවිට උන් මහ මුහුදේ වැටී මිය යන්නේය. එබැවින් වේදනාව ඉවසා ගෙන සිටිමි. උන් හැම ගොදුරු කා සතුටුවන විට මා කරදරයකට පත්ව ඇතැයි ශබ්දයක් නිකුත් කරමි. මෙසේ ටික වෙලාවක් ගිය පසු හංස සමූහයා ගොදුරු කා අහසෙහි පියාසර කරන්නට පටන් ගත්හ. ඒ සලකුණෙන් පසුව රාජ හංසයා තමාට කරදරයක් වී ඇතැයි හඬක් නිකුත් කළහ. ඒ ශබ්දය ඇසෙන විට සියලුම හංසයෝ බියට පත්ව පලා ගියහ. උන් ගියේ කණ්ඩායම් තුනකටය. සුමුඛ නම් හංස සේනාධිපතිතුමා කණ්ඩායම් තුනම පරික්‍ෂාකර බලන්නේය රාජ හංසයා නොදැක නැවත විලට එන්නේ උගුලෙහි බැඳී සිටී රජතුමා වෙත පැමිණියේය. එවිට රාජ හංසයා කියන්නේ මිත්‍රය මෙතන කරදර සහිතය. හැකි ඉක්මනින් මෙතනින් ඉවතට ගොස් තම ජීවිතය ආරක්‍ෂා කර ගන්න කියාය. එහිදී සුමුඛ නම් හංස සේනාධිපති කියන්නේ රජතුමා ඔබතුමා කරදරයක පත්වී සිටින විට ඔබතුමා අතහැර යාමට නොහැකි බවයි. මෙහිදී සුමුඛ නම් හංස සේනාධිපතියා කලනයා මිත්‍රයකු ලෙස ක්‍රියා කරමින් තම රජතුමාට ජීවිතය පරිත්‍යාග කළ සැටි පැහැදිලිය.

ධූතරාජ්‍යට නම් රාජ හංසයා සහ සුමුඛ නම් හංස සේනාධිපතියා සිටින තැනට මුගුරක් ඔසවා ගත් වැද්දා පැමිණේ. දුරසිටම වැද්දාට කුතුහලයක් ඇතිවිය. මලය ඇටෙව්වේ එක සතෙකුටයි. නමුත් මෙතන හංසයෝ දෙදෙනෙක් සිටී. තමා ලංවන විට එක් හංසයෙක් බියෙන් පියාසර කරනු ඇතැයි සිතා වැද්දා එතනට ලංවිය. නමුත් දෙදෙනාම සිටී. වැද්දා තම අතේ තිබුණු මුගුර ඉවතට දමා එතනට ගොස් එක සතෙකුට මල ඇටවූ තැන දෙදෙනෙකු සිටීමට කරුණු විචාරලහ. එවිට සුමුඛ නම් හංස සේනාධිපතියා කියන්නේ, වැදී පුත්‍රය, මේ අපගේ රජතුමාය, එතුමා විපතට පත් වූ විට අතහැර දමා යා නොහැක. රජතුමා අල්වා ගත්තේ ක්‍රීඩාව සඳහා නම් ඒ සඳහා මා යොදවා ගන්න. මස් පිණිස අල්වා ගත්තා නම් මා යොදා ගන්න. කලනයා මිත්‍ර සුමුඛයන්ගේ බස් ඇසූ වැදී පුත්‍රයා හංසයින් දෙදෙනාටම ජීවිත දානය දුන්න. මේ පැරණි ප්‍රචාර්තිය දේශණා කරමින් තටාගතයන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට දේශනා කළේ "මහණෙනි, මේ ආනන්ද හිමියන් මට ජීවිත පරිත්‍යාග කලේ අද විතරක් නොවන බවයි.

අසල පොහොය දිනයෙහි සිරිලක වැඩම කළ මිහිඳු මානිමියන් බාල පණ්ඩිත සූත්‍රයෙන් ද දේශණා කළේ කලනයාණ මිත්‍ර සම්පත්තියේ වටිනාකමයි. වුල්ල හංස ජාතකයෙන් නිර්දේශ කරන ලද සුමුඛ නම් වූ ආනන්ද හිමියන්ගේ චරිතය සැමටම ආදර්ශ ගත හැකි පරමාදර්ශී ජීවිතයකි. කලනයාණ මිත්‍රයා නම් බිත්තියෙහි ඇඳින ලද සිතුවමකට සමානය. මිතුරාගේ සැපේදීම දුකේදී ද එක සමානව ක්‍රියා කරයි. බෞද්ධයින් හැටියට අපේ චරිතය ද එසේ සකසා ගැනීමට උපදෙස් දීම මේ ලිපියෙහි අරමුණයි.

දිනක් බුදුන්වහන්සේ වෙත පැමිණි එක්තරා දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් ප්‍රශ්නයක් ඇසීය. ස්වාමිනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

තමාගේ ගෙදර තමාට සිටින හොඳම මිත්‍රයා කවරේද? කිංසු මිත්තං සකෙ සරෙ. ඊට ලැබුන පිළිතුර වූයේ මාතා මිත්තං සකෙ සරෙ, මව තමාට සිටින හොඳම මිත්‍රයා බවයි. මව කියා පිළිතුරු දී තිබුණත් දෙමාපියන්ම ගෙදර සිටිනා මිත්‍රයන් බව අමතක නොකළ යුතුය. නමුත් එම මිත්‍රයන් දෙදෙනා සමහර දරුවන්ට පෙනෙන්නේ ගෙදර සිටිනා වධ දෙකක් හැටියටය. වයසට ගිය විට ඒ දෙදෙනාගේ කටයුතු ඔවුන්ට කර ගැනීමට නොහැකි වෙයි. එවිට දරුවන්ට ඒ දෙමාපියන් වධයක් හැටියට පෙනෙයි. එවිට ඉන් මිදීම සඳහා කලාණ මිත්‍ර දෙමාපිය දෙපළ මහලු නිවාසයකට ගෙන ගොස් නතර කරයි. එතන ඒ දෙපළ ජීවත් වන්නේ සතුටින් නොවේ. ඒ දෙදෙනාගේ මව ඒ දරුවන් බිහිකිරීමේදී තම ජීවිතය ඒ දරුවා වෙනුවෙන් පරිත්‍යාග කරයි. තම ජීවිතය රැක ගැනීම සඳහා පවත්නා රුධිරය කිරි බවට පත්කොට දරුවාට පොවා පෝෂණය කරයි. පියා දැනේ විරියෙන් ධනය හම්බකර දරුවන් පෝෂණය කරයි. එවැනි දෙපලක් මහලු නිවාසයකට ගොස් නතර කිරීමට හේතුව ඒ දෙදෙනා වයසට යෑමයි. නමුත් සුමුඛ නම් හංසයා කියා සිටියේ උගුලට හසු වූ පමණින් රජතුමා තනිකර මෙතනින් යා නොහැකි බවයි. ඒ නිසා දුරුවන් හැටියට ක්‍රියා කරන අපි හැමෝම සුමුඛ වර්තය ආදර්ශයට ගනිමින් අපේ දෙමාපියන්ට කලාණ මිත්‍රයන්ට සේ සැලකිය යුතුය.

විවාහ ජීවිත ගතකරන බොහෝ දෙනා අතරද මේ කලාණ මිත්‍ර ගුණය නොපවතින බව කිව යුතුය. සත්ත හරියා සූත්‍රය කියන පරිදි මිතුරෙක් මිතුරියක් සමග ජීවත් වන පවුල් ජීවිතය පරමාදර්ශී ජීවිතයකි. දෙදෙනා අතරම අඩුපාඩුකම් තිබිය හැක. ඒ කොතරම් අඩුපාඩුකම් තිබුණත් සුමුඛ වර්තාදර්ශයට අනුව කටයුතු කළහොත් සතුටින් ජීවත් විය හැක. මෙයින් කියන්නේ මොනම කරදරයක් දෙදෙනාගෙන් කාට සිදුළුවත් එක් අයෙක් අතහැර දැමීමට නොහැකි බවයි.

සමාජය තුළ ජීවත්වන නික්මුණු එවැනිම කලාණ මිත්‍රයෙකි. උන්වහන්සේ දිවා රෑ දෙකෙහිම ක්‍රියාකරන්නේ අනුන් වෙනුවෙනි. එවැනි ස්වාමීන් වහන්සේලා රෝගී වූ පසු බොහෝ විට සමාජය තුළ තනිවෙයි. නමුත් කලාණ මිත්‍රත්වය හොඳට හඳුනාගෙන සුමුඛ වර්තාදර්ශයට අනුව ක්‍රියා කරන්නේ නම් එවැනි නික්මුණු වහන්සේලාට පිහිටක් ලබා දිය හැකිය. නොබෝදා එවැනි කලාණ මිත්‍ර ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් අප සමග කීවේ මා වටා සිටි ගිහි පැවිදි කලාණ මිත්‍රයින් නිසා අද මම මේ තත්වයෙන් සිටින බවය. මේ සියලු කරුණු සිත්වලට ගෙන කලාණ මිත්‍ර ගුණයෙහි පිහිටා ක්‍රියා කිරීමට උත්සහවත් වීම ඇසල පොහොයේ අධිෂ්ඨානය විය යුතුයි.

මාතර, ශ්‍රී සුධර්ශී මහ පිරිවෙහි නියෝජ්‍ය පරිවෙනාධිපති දෙවිනුවර කපුගම සුධර්මරාමාධිපති ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍යපාද කපුගම සුගතසාර ස්වාමීන් වහන්සේ විසිනි.